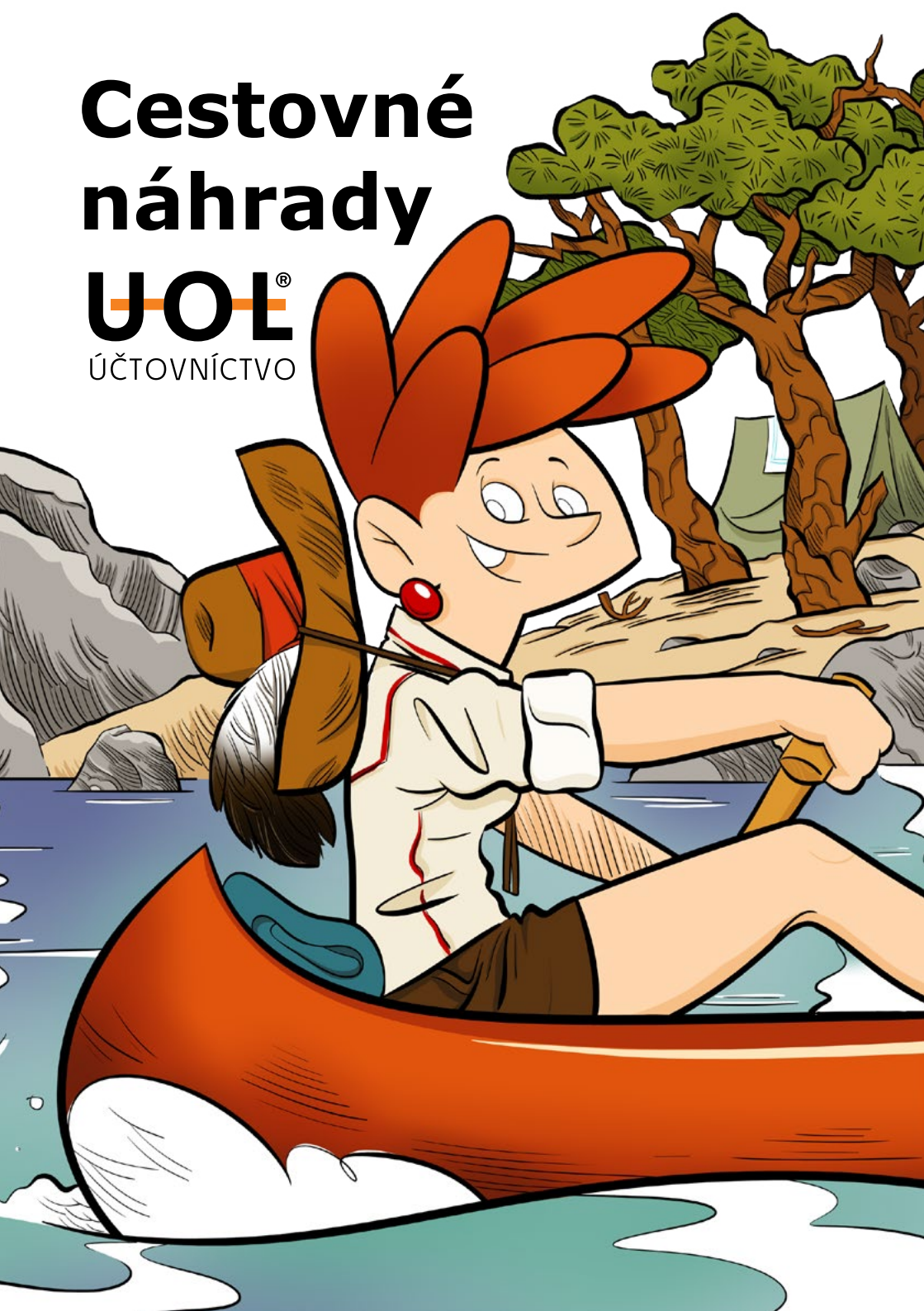

Cestovné náhrady

UOL[®]
ÚČTOVNÍCTVO

Chystáte sa na pracovnú cestu alebo na ňu chcete vyslať zamestnanca?

Potom by ste isto ocenili viac informácií o tom, kto má na cestovné náhrady nárok a v akej výške. Je poskytnutie cestovných náhrad dobrovoľné alebo povinné? Možno si pracovnú cestu predĺžiť o dovolenku?

Na všetky tieto otázky vám odpovie tento e-book, ktorý pre vás pripravili účtovní a daňoví špecialisti z UOL.

Pokiaľ vám pri čítaní napadnú akékoľvek otázky, neváhajte sa nám ozvať. Radi ich zodpovieme.

ÚČTOVNÍCTVO

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk

P. S.: E-book sme napísali, aby pomáhal.

Zdarma.

Zdieľajte ho so všetkými, komu by sa mohol hodiť.

Obsah

Čo patrí do cestovných náhrad	4
Kto má na cestovné náhrady nárok	6
Kedy je na cestovné náhrady nárok.....	7
Tuzemské cestovné náhrady.....	8
Zahraničné cestovné náhrady	10
Krátenie stravného	13
Prerušenie pracovnej cesty	14
Súbeh tuzemského a zahraničného stravného.....	17
Náhrady za použitie vlastného vozidla	18
Daň z motorových vozidiel	21
Vzor vyúčtovania cestovného	23
Cestovné náhrady u SZČO	24
Paušalizácia cestovných náhrad	25
Legislatíva	27

Čo patrí do cestovných náhrad

Cestovnými náhradami myslíme preplatenie výdavkov spojených s pracovnou cestou. Vyplácajú sa u pracovných ciest na Slovensku ale aj v zahraničí.

Cestovné náhrady sa skladajú z viacerých zložiek:

- stravného (diéty) a prípadne vreckového,
- cestovných výdavkov,
- výdavkov za ubytovanie,
- preukázaných potrebných vedľajších výdavkov, ako napr. parkovné, taxi, cesta hromadnou dopravou, cestovné poistenie, povinné očkovanie a iné.

Pozor!

Do potrebných vedľajších výdavkov nepatria napr. pokuty, výdavky za kaderníka či barbera, kúpa novej spoločenskej košeľe a pod.

Pre **zamestnanca** sú náhrady **oslobodený príjem**, a u **zamestnávateľa** ide o **daňovo uznateľný výdavok**.

Od dane z príjmov a taktiež od sociálneho a zdravotného poistenia **je** u zamestnanca **oslobodené cestovné maximálne do limitu**. **Cestovné náhrady nad tento limit** u zamestnanca **podliehajú dani z príjmov a odvodom sociálneho a zdravotného poistenia**, vrátane odvodov na strane zamestnávateľa.

Daňová uznateľnosť náhrad cestovných výdavkov je viazaná na podmienky stanovené zákonom č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (ďalej len „ZoCN“) a súvisiacimi predpismi, preto je nutné vykonať vyúčtovanie cestovných náhrad a uspokojiť nároky zamestnanca, **aby mohli byť výdavky daňovo účinné**.

Preddavok na pracovnú cestu

Zamestnávateľ je povinný pri vyslaní zamestnanca na zahraničnú pracovnú cestu mu poskytnúť preddavok, a to až do výšky predpokladaných cestovných náhrad. Pri tuzemskej pracovnej ceste je preddavok poskytovaný na žiadosť zamestnanca.

Preddavok môže byť poskytnutý:

- v hotovosti,
- zapožičaním firemnej karty,
- formou cestovného šeku,
- prevodom na účet zamestnanca.

Pokiaľ sa zamestnanec so zamestnávateľom nedohodne inak, tak je zamestnanec povinný do 10 pracovných dní po ukončení pracovnej cesty predložiť zamestnávateľovi všetky písomné doklady potrebné k vyúčtovaniu cestovných náhrad a vrátiť nevyúčtovaný preddavok.

Zamestnávateľ je zas povinný do 10 pracovných dní odo dňa predloženia písomných dokladov zamestnancom vykonať vyúčtovanie pracovnej cesty a vyplatiť cestovné náhrady, pokiaľ sa nedohodli na inej dobe.

Kto má na cestovné náhrady nárok

- **Zamestnanci** v pracovnom pomere, štátnozamestnaneckom pomere a členovia družstiev v pracovnom vzťahu.
- **Zamestnanci na dohodu** o prácach mimo pracovný pomer, ak je poskytovanie cestovných náhrad dojednané priamo v dohode.
- **Členovia orgánov** právnickej osoby, napr. konatelia, spoločníci, členovia predstavenstva, dozornej rady, správnej rady a **pod.**
- **SZČO** a iné fyzické osoby s príjmami z podnikania, ako daňoví poradcovia, audítori, športovci, znalci a i.
- osoby, ktoré plnia pre fyzickú alebo právnickú osobu úlohy a nie sú k nej v pracovnoprávnom alebo inom právnom vzťahu a poskytovanie náhrad je dohodnuté, napr. dobrovoľníci v občianskom združení.
- iné osoby, o ktorých to ustanovuje ZoCN alebo osobitný predpis (dočasne pridelení zamestnanci, obecní poslanci, starostovia, predsedovia VÚC, ...).

Dobré vedieť:

Na cestovné náhrady máte nárok aj vtedy, ak vykonávate funkciu konateľa bezodplatne.

Kedy je na cestovné náhrady nárok

Na cestovné náhrady vzniká **nárok** od nástupu zamestnanca na pracovnú cestu s miestom výkonu práce iným, ako je jeho pravidelné pracovisko až do skončenia tejto cesty. Pokiaľ ste SZČO, môžete sami seba vyslať na pracovnú cestu.

Pravidelné pracovisko je miesto písomne dohodnuté so zamestnancom. **Ak** také miesto **nie je dohodnuté, je pravidelným pracoviskom miesto výkonu práce dohodnuté v pracovnej zmluve alebo v „dohodách“**.

Ak častá zmena pracoviska vyplýva z osobitej povahy zamestnania, možno za pravidelné pracovisko určiť aj miesto pobytu zamestnanca.

Zamestnanca môžete vyslať na pracovnú cestu iba s jeho súhlasom, pokiaľ si možnosť vyslania nedohodnete priamo v pracovnej zmluve.

Pozor!

Poskytnutie cestovných náhrad pri pracovnej ceste zamestnanca je povinné, a to **v celom rozsahu ako prislúchajú zamestnancovi**, vrátane stravného. Nemožno sa dohodnúť, že stravné alebo iné cestovné výdavky nebudú poskytnuté. To platí aj v prípade konateľa. Pokiaľ mu plynú cestovné náhrady, nemožno vyplácať iba amortizáciu a ostatné výdavky, vrátane náhrady spotrebovaných PHL, nevyplácať.

Tuzemské cestovné náhrady

Výška stravných náhrad (stravné, hovorovo „diéty“) je určená opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Za každý kalendárny deň pracovnej cesty je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi stravné.

Výška stravného je závislá od času trvania pracovnej cesty aktuálne:

- **6,80 eura**, pokiaľ pracovná cesta trvá **5 až 12 hodín**,
- **10,10 eura**, pokiaľ pracovná cesta trvá **viac ako 12 a nanajvýš 18 hodín (vrátane)**,
- **15,30 eura**, pokiaľ pracovná cesta trvá **viac než 18 hodín**.

Zákonodarca vychádza z toho, že 15,30 eura stačí zamestnancovi na jedlo na celý deň.

Ide o minimálne sadzby, zamestnávateľ môže poskytnúť vyššie stravné – pre zamestnávateľa ale pôjde o nedaňový výdavok **a u zamestnanca je príjem oslobodený do výšky zákonného stravného**, vyššie stravné podlieha poistným odvodom a dani zo závislej činnosti.

Dobré vedieť:

Vzhľadom na vývoj cien jedál a nápojov sa v roku 2023 očakáva ďalšie zvýšenie sadzieb stravného.

Pozor!

Pokiaľ zamestnanec v deň pracovnej cesty stihne odpracovať viac ako 4 hodiny na svojom pravidelnom pracovisku – má naďalej nárok na stravovanie podľa Zákonníka práce (stravný lístok, obed v kantíne...).

V 1 deň tak môže súčasne vzniknúť nárok na stravné za pracovnú cestu (ZoCN) ako aj nárok na stravovanie na pracovisku či v jeho blízkosti prípadne finančný príspevok na stravovanie (Zákonník práce).

Pokiaľ je zamestnanec vyslaný na pracovnú cestu v trvaní menej ako 5 hodín, môže aj jemu zamestnávateľ priznať stravné v pásme 5 – 12 hodín, t. j. 6,80 eur. To platí, ak sa zamestnancovi pracovnou cestou zamedzí stravovať sa zvyčajným spôsobom.

Zahraničné cestovné náhrady

Zahraničnou pracovnou cestou sa rozumie čas pracovnej cesty uskutočnenej mimo územia Slovenska.

Rozhodujúci okamih pre vznik nároku na náhradu zahraničných cestovných výdavkov je čas prechodu hraníc, čas odletu alebo priletu na Slovensko podľa letového poriadku, prípadne príchod a odchod lode z prístavu.

Denné sadzby zahraničného stravného sa pohybujú cca **od 30 do 55 eur za deň** a môžu byť určené aj v inej mene, napr. česká koruna, americký či kanadský dolár a iné.

Sadzby zahraničného stravného podľa jednotlivých krajín nájdete v opatrení Ministerstva financií SR.

Výška základnej sadzby zahraničného stravného sa určuje podľa navštívenej krajiny a podľa dĺžky trvania zahraničnej pracovnej cesty, podobne ako u tuzemských cestovných náhrad.

Pokiaľ pracovná cesta trvala 12 hodín a menej, stravné náhrady sa krátiť podľa dĺžky pracovnej cesty.

Zahraničné stravné prináleží vo výške:

- **základná sadzba (plné stravné)**, ak čas strávený mimo územia Slovenska bol **viac ako 12 hodín**,
- **50 % základnej sadzby**, ak doba strávená v zahraničí bola **viac ako 6 hodín a najviac 12 hodín**,
- **25 % základnej sadzby**, pokiaľ čas strávený v zahraničí **nepresiahol 6 hodín** (vrátane).

Príklad:

Vyšlete zamestnanca na pracovnú cestu do Rakúska. Jeho pracovná cesta bude trvať 5 hodín. Zamestnancovi prináleží zahraničné stravné v sume 11,25 eura. Základná sadzba stravného je pre Rakúsko 45 eur a 25 % z tejto sumy je 11,25 eura.

Dobré vedieť:

Nie je určená dolná hranica trvania zahraničnej pracovnej cesty, takže, na rozdiel od tuzemských pracovných ciest, vzniká zamestnancovi nárok na stravné prvou minútou opustenia územia Slovenska.

Zamestnávateľ sa môže rozhodnúť, že bude zamestnancom vyplácať vreckové. Vreckové môže byť poskytnuté až do výšky 40 % zahraničného stravného. Použitie vreckového nie je nutné nijako dokladovať, pre zamestnávateľa ide o daňový výdavok. Na rozdiel od stravného však **vreckové nie je oslobodený príjem zamestnanca**, podlieha dani a odvodom.

Príklad:

Vyšlete zamestnanca na pracovnú cestu do Talianska. Jeho služobná cesta bude trvať celé 4 dni. Základná sadzba stravného pre Taliansko je 45 eur. Zamestnancovi bude patriť stravné vo výške 45 eur x 4, t. j. 180 eur. Pokiaľ ste sa dohodli na poskytnutí vreckového v maximálnej výške 40 %, zamestnancovi prislúcha ešte ďalších 72 eur vo forme vreckového. Celkovo vznikne zamestnancovi nárok na náhrady v sume 252 eur za 4 dni cesty. 180 eur stravného bude oslobodený príjem zamestnanca a 72 eur vstúpi do vymeriavacieho základu na výpočet dane a odvodov.

Zamestnávateľ má **povinnosť pri zahraničnej pracovnej ceste poskytnúť preddavok** na cestovné výdavky. Preddavok sa poskytuje v mene príslušnej krajiny, alebo po dohode so zamestnancom v eurách.

Suma, o ktorú bol poskytnutý preddavok pri zahraničnej pracovnej ceste vyšší, než plynú náhrady zamestnancovi, vráti zamestnanec v mene, v akej mu bol preddavok poskytnutý alebo po dohode so zamestnávateľom v eurách.

Cestovné náhrady za **výdavky v cudzej menej** sa prepočítavajú na eurá podľa všeobecných účtovných predpisov, pričom sa použije **kurz Európskej centrálnej banky platný v deň predchádzajúci dňu predloženia vyúčtovania pracovnej cesty**. Nedoplatok zahraničných cestovných náhrad sa zaokrúhli na 2 desatinné miesta v prospech zamestnanca (nahor).

Pozor!

Pri prepočte zahraničného **stravného** v cudzej mene na eurá sa vychádza vždy z **kurzu ECB platného k prvému dňu mesiaca**, kedy bol zamestnanec vyslaný na pracovnú cestu. Prepočítaná suma náhrady v eurách sa zaokrúhli na 2 desatinné miesta nahor.

Zamestnanec môže byť vyslaný na pracovnú cestu, kedy sa **počas jedného dňa nachádza vo viacerých krajinách**. Na určenie náhrad sa použije **sadzba stravného pre krajinu**, v ktorej zamestnanec počas dňa **strávil najviac hodín**. Ak sa nachádzal vo viacerých krajinách rovnako dlho, použije sa sadzba výhodnejšia pre zamestnanca.

Príklad:

Zamestnanec bol vyslaný na 5 dni na pracovnú cestu do Srbska. Prvý deň prechádzal cez Maďarsko, v ktorom strávil 9 hodín, následne bol 5 hodín v Srbsku. Ďalšie 3 dni bol v Srbsku.

Posledný deň strávil v Srbsku 13 hodín a cesta Maďarskom mu trvala 3 hodiny. Ako určiť správne stravné?

Prvým krokom je určiť čas trvania zahraničnej pracovnej cesty v jednotlivé dni. V prvý deň strávil zamestnanec v zahraničí 14 hodín – prináleží mu stravné v pásme nad 12 hodín. Najviac, 9 hodín, bol v Maďarsku – použije sa sadzba stravného pre Maďarsko v pásme nad 12 hodín, t. j. 39 eur. Za ďalšie 3 dni v Srbsku prináleží zamestnancovi plné stravné 43 eur x 3, a teda 129 eur. Posledný deň trvala zahraničná pracovná cesta 16 hodín, z čoho 13 hodín strávil zamestnanec v Srbsku. Uplatní sa pásmo nad 12 hodín a stravné pre krajinu Srbsko – 43 eur. Celkové stravné za zahraničnú pracovnú cestu činí 211 eur.

Krátenie stravného

Pri vyplácaní stravného môže dôjsť k jeho kráteniu, pokiaľ bolo zamestnancovi na pracovnej ceste **poskytnuté bezplatné stravovanie**, ktoré má formu raňajok, obeda alebo večere, na ktoré si sám neprispieva.

Zamestnancovi bude za každé bezplatne poskytnuté jedlo znížené stravné **krátením zo základnej sadzby stravného** o:

- 25 % za bezplatne poskytnuté raňajky,
- 40 % za bezplatne poskytnutý obed,
- 35 % za bezplatne poskytnutú večeru.

Stravné zamestnávateľ nevypláca vôbec, ak má zamestnanec preukázateľne zabezpečené stravovanie v celkom rozsahu, napr. hotelovým účtom. Preukázanie zabezpečeného jedla možno nahradiť vyhlásením zamestnanca priamo vo vyúčtovaní pracovnej cesty.

Príklad:

Zamestnanec vyrazil na pracovnú cestu ráno o 4:30 hod. a vrátil sa o 22:00 hod.

Jeho pracovná cesta trvala 17 hodín a 30 minút. Má preto nárok na stravné v pásme 12 – 18 hodín, čo je 10,10 eura.

Pokiaľ zamestnanec obdržal obed, bude mu krátené stravné o 40 % zo základnej sadzby 15,30 eura, t. j. 6,12 eura. Zamestnancovi bude vyplatené 2,96 eura.

Pokiaľ mal zamestnanec zabezpečený obed a večeru, stravné sa bude krátiť o 40 % za obed a 35 % za večeru, spolu tak o 75 % zo sumy 15,30 eura, čo je 10,71 eura. Zamestnancovi nebude vyplatené žiadne stravné, nakoľko krátenie 10,71 eura prevyšuje priznanú náhradu 10,10 eura. Zamestnanec nič neuhrádza, stravné je vysporiadané.

Prerušenie pracovnej cesty

Čo ak vyšlete zamestnanca na zaujímavé miesto a on si bude chcieť pobyť v danej krajine predĺžiť v rámci dovolenky? Zákonodarcovia s takou možnosťou počítajú. **Podľa zákona je možné služobnú cestu kombinovať s dovolenkou.**

K prerušeniu pracovnej cesty môže prísť z dôvodov na strane zamestnanca, napríklad:

- pred výkonom práce,
- po výkone práce,
- kombináciou.

Dôvodom prerušenia pracovnej cesty nie je:

- čakanie na dopravný prostriedok,
- odpočinok,
- doba bezpečnostnej prestávky vodiča,
- čas strávený na pracovnej ceste v nepracovný deň,
- prerušenie výkonu práce na pracovnej ceste z dôvodu komplikácií, napr. nedostatku materiálov a pod.

Zamestnancovi patria cestovné náhrady v plnej výške po celú dobu trvania pracovnej cesty, až do jej riadneho ukončenia.

Počas prerušenia pracovnej cesty zamestnancovi nevzniká nárok na stravné, vreckové či iné náhrady. O iných nárokoch na cestovné náhrady pri prerušení pracovnej cesty sa môžete viac dozvedieť v § 35 zákona o cestovných náhradách.

Zo zákona vyplýva, že zamestnávateľ má povinnosť uhradiť zamestnancovi pri vopred dohodnutom prerušení pracovnej cesty z dôvodov na strane zamestnanca náhradu cestovných výdavkov (tam a späť) iba do výšky, ktorá by mu patrila v prípade, že by k prerušeniu cesty neprišlo.

Príklad:

Vyšlete zamestnanca na konferenciu do Vysokých Tatier. On si tento rok plánoval návštevu našich veľhôr, a tak by toho rád využil k následnej dovolenke.

Po dobu, kedy bude na pracovnej ceste (bude vykonávať vami zadané pracovné úlohy na konferencii) má nárok na tuzemské stravné. Pokiaľ sa tam rozhodne ostať o niečo dlhšie a stráviť čas dovolenkou, končí mu nárok na stravné s ukončením prác na konferencii.

V rámci cestovných náhrad mu budú uhradené cestovné výdavky, čiže vlak a miestna doprava z a do Vysokých Tatier. Pokiaľ sa však bude prepravovať zubačkou počas trvania dovolenky, toto už nebude nákladom pracovnej cesty. Zamestnanec môže predĺžený pobyt v Tatrách využiť na čerpanie príspevku na rekreáciu u svojho zamestnávateľa.

Zamestnávateľ môže ročne prispieť zamestnancom na rekreáciu na Slovensku až do výšky 275 eur, ak budú splnené podmienky § 152a Zákonníka práce. Tento príspevok je oslobodený od dane z príjmov a nezapočítava sa do odvodov sociálneho a zdravotného poistenia.

Viac o benefitoch pre zamestnancov nájdete v našom e-booku: [Benefity pre zamestnancov](#).

Súbeh tuzemského a zahraničného stravného

Nárok na zahraničné stravné vzniká iba v prípade, ak pracovná cesta v kalendárnom dni prebieha mimo územia Slovenska.

Pokiaľ pôjdete na služobnú cestu do Poľska, cesta až po hranice sa vám počíta ako tuzemská pracovná cesta a až prechodom hraníc začína zahraničná pracovná cesta.

U zahraničných pracovných ciest je veľmi dôležité uviesť, **v akom okamihu ste prekročili štátne hranice.**

Príklad:

Zamestnanca s pravidelným pracoviskom v Bratislave ste vyslali na pracovnú cestu do Maďarska na 2 dni. V prvý deň mu začala cesta o 9:00 hod. Hranice Maďarska prekročil zamestnanec o 17:00 hod. nakoľko mal ešte pracovné stretnutie vo Zvolene. Druhý deň sa zamestnanec vracal cez hranice o 14:00 hod. a pracovná cesta mu skončila v Bratislave o 16:00 hod. Prvý deň pozostával z tuzemskej cesty v trvaní 8 hodín a zahraničnej cesty v dobe 7 hodín. Zamestnanec má nárok na tuzemské stravné 6,80 eura (pásma 5-12 hodín) a súčasne na zahraničné stravné 50 % zo základnej náhrady pre Maďarsko – 19,50 eura. Druhý deň zamestnancovi plynie zahraničné stravné v časovom pásme nad 12 hodín v sume 39 eur, nakoľko zahraničná cesta trvala 14 hodín. Nárok na tuzemské stravné nevznikol, tuzemská cesta trvala iba 2 hodiny.

Dobré vedieť:

Počas jedného dňa môže vzniknúť **nárok na tuzemské stravné aj zahraničné stravné súčasne.**

Náhrady za použitie vlastného vozidla

Pri uplatňovaní cestovných náhrad vychádzame z toho, aký automobil bol pre služobnú cestu použitý.

1. Firemné vozidlo

Pokiaľ zamestnancovi dáte k dispozícii na pracovnú cestu firemný automobil, nemá nárok na žiadne náhrady za použitie vozidla. Pokiaľ však bude uhrádzať pohonné látky z vlastných prostriedkov, potom má nárok na preplatenie týchto výdavkov a doklad je nákladom zamestnávateľa.

2. Súkromné vozidlo

Pokiaľ zamestnanca požiadate, aby išiel na služobnú cestu vlastným autom, vzniká mu podľa § 7 zákona o cestovných náhradách nárok nie len na spotrebované pohonné látky, ale aj na základnú náhradu určenú sadzbou za každý 1 km jazdy (t. j. príspevok na amortizáciu vozidla).

Amortizácia je nákladom firmy. Pre zamestnanca je to oslobodený príjem. Zamestnanec dostáva peniaze za to, že toto vozidlo použil pre zamestnávateľa.

Pozor!

Zamestnávateľ musí mať uzatvorenú písomnú dohodu o použití vozidla zamestnanca počas pracovnej cesty.

Zamestnanec môže požiadať o **preplatenie pohonných látok** v cenách, za ktoré ich skutočne nakúpil, pokiaľ k vyúčtovaniu pracovnej cesty doloží **doklad o nákupe**.

Z dokladu musí byť zrejmé, že nákup PHL má časovú súvislosť so služobnou cestou, a teda že nákup prebehol v primeranej dobe pred pracovnou cestou alebo počas nej.

Pokiaľ zamestnanec tankoval v priebehu pracovnej cesty viackrát, predloží viac nákupných dokladov. Cena na účely cestovných náhrad sa potom vypočíta aritmetickým priemerom z doložených dokladov.

Ďalšou možnosťou je vypočítať cestovné náhrady za uskutočnenú pracovnú cestu **bez doloženia dokladov** za natankované pohonné látky. V takom prípade sa pre výpočet použije **cena zistená Štatistickým úradom SR** platná v čase pracovnej cesty.

Štatistický úrad priebežne zverejňuje na svojom webovom sídle zistené [týždenné](#) a [mesačné](#) priemerné ceny pohonných látok za sledované obdobie. Zákon neurčuje, ktorý priemer Štatistického úradu musíte použiť, avšak odporúčame si v internej smernici upraviť či budete používať týždenný alebo mesačný priemer, a toho sa držať pri vyúčtovaní ciest.

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny určuje sadzbu náhrady za použitie vlastného vozidla. Ide o tzv. príspevok na amortizáciu (opotrebenie) vozidla.

Sadzba základnej náhrady pre rok 2023 za 1 km jazdy je:

- **0,063 eura** pre jednostopové vozidlá a trojkolky,
- **0,227 eura** pre osobné automobily.

Použitím prívěsu na osobnom automobile sa amortizácia zvyšuje o 15 %. Pri použití vlastného nákladného vozidla, traktora alebo autobusu sa zamestnávateľ dohodne so zamestnancom na náhrade za 1 km jazdy.

Výpočet cestovných náhrad

- Na základe skutočne doložených výdavkov za PHL:
 $\text{počet ubehnutých km} \times \text{priemerná spotreba podľa technického preukazu vozidla} \times \text{doložená cena PHL}$
- Na základe ceny PHL určenej Štatistickým úradom:
 $\text{počet ubehnutých km} \times \text{priemerná spotreba podľa technického preukazu vozidla} \times \text{priemerná cena PHL podľa Štatistického úradu.}$

Dobré vedieť:

Pri jazde v meste možno uplatniť zvýšenie priemernej spotreby o 20 - 40 % v závislosti od normy spotreby uvedenej v technickom preukaze, alebo využiť mestský cyklus spotreby vozidla.

Príklady výpočtu cestovných náhrad
Príklad 1:

Zamestnanec využije na služobnú cestu, ktorá bude dlhá 300 km, svoje auto. Priemerná spotreba jeho vozidla podľa veľkého technického preukazu je 6,5 l na 100 km. Za benzín 95 zaplatil 1,49 eura za liter. Za túto pracovnú cestu mu prislúchajú nasledujúce náhrady:

- za opotrebenie automobilu (amortizácia)
 $300 \times 0,227 = 68,10$ eura
- náhrada za pohonné látky
 $300 \times 0,065 (6,5/100) \times 1,49 = 29,055 = 29,06$ eura

Spolu má zamestnanec za túto cestu nárok na 97,16 eura (amortizácia aj náhrada za pohonné látky sa zaokrúhľujú na eurocent nahor – v prospech zamestnanca).

Príklad 2:

Zamestnanec použije počas služobnej cesty 4. 12. 2022 automobil s palivom LPG. Priemerná spotreba vozidla je 8 l na 100 km. Zamestnanec najazdil 225 km a nedoložil doklad o nákupe LPG. Zamestnávateľ podľa internej smernice využíva týždenné priemery Štatistického úradu. Za uskutočnenú pracovnú cestu prislúchajú zamestnancovi tieto náhrady:

- amortizácia za opotrebenie automobilu
 $225 \times 0,227 = 51,075 = 51,08$ eura
- náhrada za pohonné látky vypočítaná podľa priemernej ceny LPG v 48. týždni roka 2022 (28. 11. 2022 - 4. 12. 2022)
 $225 \times 0,08 \times 0,820 = 14,76$ eura

Spolu má teda zamestnanec nárok na cestovné náhrady v sume 65,84 eura.

Daň z motorových vozidiel

Nezabudnite na povinnosť platiť daň z motorových vozidiel. K dani sa nemusíte registrovať ale podávate daňové priznanie ak **využívate vozidlo na podnikanie** a ste daňovníkom v zmysle zákona. **Daňovníkom** je väčšinou vlastník alebo držiteľ **zapísaný v technickom preukaze**.

Zdaňovacím obdobím je **kalendárny rok a termín na podanie** daňového priznania a zaplatenie dane **je 31. január nasledujúceho roka**.

Výpočet dane sa odvíja u bežných vozidiel od **objemu motora v cm³**, prípadne od **výkonu motora v kW**, ak je jediným zdrojom energie elektrina. U nákladných vozidiel je rozhodujúci **počet náprav a celková hmotnosť v tonách**.

Daň z motorových vozidiel sa platí len raz. Pokiaľ **zamestnanec** podniká a **platí daň** za vozidlo, ktoré použije počas pracovnej cesty, **mal by to oznámiť svojmu zamestnávateľovi**. Môže sa tak predísť tomu, aby daň bola zaplatená dvakrát.

V prípade ak **váš zamestnanec použije svoje súkromné vozidlo alebo vozidlo inej osoby a u tohto vozidla nevznikla inej osobe povinnosť platiť daň** z motorových vozidiel (t. j. nebolo využívané na podnikateľské účely), **tak daň hradí zamestnávateľ**.

Zamestnancovo **vozidlo je predmetom dane** z motorových vozidiel ak **bolo využité na pracovné účely** v prospech zamestnávateľa a súčasne **zamestnávateľ vypláca cestovné náhrady**. Daň sa platí **za každý mesiac využívania vozidla**, takže nehrá rolu či ho zamestnanec v danom mesiaci použil jeden deň alebo na ňom jazdil služobne celý mesiac.

Dobré vedieť:

Ak zamestnávateľ nevypláca cestovné náhrady za súkromné vozidlo, vozidlo nie je predmetom dane. Napríklad, ak konateľ využíva vlastné vozidlo v prospech firmy bez nároku na náhradu výdavkov - vozidlo nebude zdaňované.

Pre použitie súkromných vozidiel na služobné cesty a uplatnenie cestovných náhrad platia rovnaké pravidlá ako u stravného. Môže ho využiť nielen zamestnanec v pracovnom pomere, ale aj dohodár, konateľ, SZČO či iná spolupracujúca osoba.

Z toho vyplýva, že pokiaľ ako SZČO nemáte vozidlo v obchodnom majetku, sami sebe môžete účtovať amortizáciu aj náhrady pohonných látok.

Vzor vyúčtovania cestovného

Čo by nemalo chýbať v podkladoch pre vyúčtovanie cestovného.

Meno zamestnanca:	
Miesto výkonu práce (pracovnej cesty):	
Účel pracovnej cesty:	
Dátum (od-do):	
Druh dopravného prostriedku:	
Presný čas a miesto: nástupu/skončenia, príletu/odletu, prekročenia hraníc	
Zabezpečenie bezplatného stravovania:	
Počet km a veľký TP (v prípade použitia súkromného vozidla)	
Súvisiace doklady (lístky MHD, letenky, hotelový účet, PHL, vstupenky na veľtrhy a pod.)	

Cestovné náhrady u SZČO

Cestovné náhrady sú obdobné ako u zamestnancov. SZČO si môže uplatniť cestovné náhrady iba z ciest mimo miesta, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva a cesta musí súvisieť s predmetom jeho podnikania.

SZČO si môže do svojich výdavkov zahrnúť sumy zodpovedajúce cestovným náhradám ako u zamestnancov, s výnimkou vreckového. Pre stanovenie výšky týchto náhrad sa použije zákon o cestovných náhradách. Zákon o dani z príjmov sa pri určení limitov daňovej uznateľnosti odvoláva na ZoCN.

Zásady pre uplatnenie výdavkov za použitie vlastného automobilu:

- Ak vlastné auto nezahrniete do obchodného majetku na podnikanie, môžete uplatniť amortizáciu za auto plus náhrady za pohonné látky podľa výpočtu najazdených kilometrov.
- Alebo u vlastného vozidla odpočítate paušálne 50 % výdavkov z celkových nákupov PHL a neuplatníte náhradu za použitie vozidla (amortizáciu).

Dobré vedieť:

Viac o používaní automobilu v podnikaní sa môžete dozvedieť v našom e-booku [Automobil v podnikaní](#).

Paušalizácia cestovných náhrad

Paušalizácia, teda zjednodušenie cestovných náhrad, je možná podľa § 34 zákona o cestovných náhradách.

Paušál je možné využiť pre opakujúce sa pracovné cesty, aj viackrát denne, napr. pre cesty do banky, na poštu, do predajní a pod. Je potrebné vziať do úvahy, či ide o približne rovnaké podmienky.

Paušál musí zodpovedať realite a stanoví sa priemerom na základe skutočných cestovných náhrad za minulé obdobie. Povinnosťou zamestnávateľa je v určitých časových intervaloch prehodnocovať paušál, napr. pri zmenách sadzieb stravného či cenách PHL. Paušalizovať možno jednu náhradu (napr. stravné), ale aj všetky náhrady počas pracovnej cesty.

Dobré vedieť:

Paušalizované cestovné náhrady sú daňový výdavok zamestnávateľa rovnako ako náhrady priznané zo zákona.

Pre stanovenie paušálu odporúčame mať kalkuláciu zahrnutú písomne v internej smernici.

Pozor!

Predplatné cestovné lístky, ako „električky“, sa nepočítajú do cestovných náhrad. Naopak lístok zakúpený z automatu alebo formou SMS je cestovnou náhradou.

Legislatíva

- [Zákon o cestovných náhradách](#)
- [Zákonník práce](#)
- [Zákon o dani z príjmov](#)
- [Zákon o dani z motorových vozidiel](#)
- Opatrenie Ministerstva financií ustanovujúce základné sadzby stravného pri zahraničných pracovných cestách
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny o sumách stravného
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

Zdá sa vám, že je toho veľa, čo musíte sledovať a na čo si dať pozor? Nemusíte si s tým už naďalej lámať hlavu. Nechajte to na nás. Radi sledujeme všetky novinky. S chuťou sa o vaše účtovníctvo postaráme.

UOL[®]

ÚČTOVNÍCTVO

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk

P. S.: E-book sme napísali, aby pomáhal.
Zdarma.

Zdieľajte ho so všetkými, komu by sa mohlo hodiť.